

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Udkast af 21. november 2011

Fremsat denaf ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard)

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om Teknologirådet og om ændring af lov om Det Ethiske Råd

(Ændring som følge af nedlæggelse af Teknologirådet)

§ 1

Lov nr. 375 af 14. juni 1995 om Teknologirådet ophæves.

§ 2

I lov nr. 440 af 9. juni 2004 om Det Ethiske Råd, som ændret ved § 16 i lov nr. 545 af 24. juni 2005 og § 45 i lov nr. 593 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

1. I § 9, stk. 1, udgår », Teknologirådet«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Med lovens ikrafttrædelse overtager Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser alle rådets aktiver og passiver og indtræder i alle rådets rettigheder og forpligtelser. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser afbeskikker Teknologirådets hidtidige bestyrelse og repræsentantskab og forestår afviklingen af rådets aktiviteter.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. § 2 kan dog ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Gældende ret
3. Lovforslagets indhold
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Høring
10. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Ved aftale af 15. november 2011 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om fordeling af forskningsreserven var der enighed om at fastholde den offentlige forsknings- og udviklingsindsats på mindst 1 pct. af BNP. Partierne var videre enige om, at forskningsreserven i 2012 forhøjes med 300 mio. kr. til 986 mio. kr.

Partierne var samtidig enige om, at forhøjelsen af forskningsreserven finansieres bl.a. ved bortfald af bevillingen til Teknologirådet.

Som følge af den politiske aftale omfattende alle Folketingets partier foreslås Teknologirådet nedlagt gennem ophævelse af lov nr. 375 af 14. juni 1995 om Teknologirådet.

2. Gældende ret

Teknologirådet blev oprettet ved lov nr. 375 af 14. juni 1995. Teknologirådet er en selvejende institution, hvis formål efter lovens § 1 er

1. at følge den teknologiske udvikling,
2. at gennemføre udredninger og helhedsvurderinger af teknologiens muligheder og konsekvenser for samfundet og den enkelte borger,
3. at foranstalte selvstændig teknologivurdering og
4. at formidle resultatet af sit arbejde til Folketinget og til samfundets øvrige politiske beslutningstagere samt til den danske befolkning med henblik på at støtte og fremme en folkelig teknologidebat.

Teknologirådet består af en bestyrelse og et repræsentantskab. Bestyrelsen fastlægger Teknologirådets arbejdsopgaver.

Teknologirådet arbejder med en bred definition af teknologi, der bygger på en opfattelse af, at samspillet mellem teknologi og mennesker påvirker hele samfundsstrukturen, det vil sige den måde vi arbejder på, den måde vi færdes, menneskesyn m.v. Teknologirådet har lavet projekter inden for en række forskellige teknologiområder eksempelvis IKT, nanoteknologi, genmodificerede planter, lægemidler, energiforsyning, trafik, bolig, arbejdsvilkår, integration m.v. Teknologirådet udvikler selv sine metoder, f.eks. konsensuskonferencer og scenarieværksteder.

Rådet rådgiver både Folketinget og regeringen, som kan foreslå rådet at tage konkrete emner op til vurdering og debat. Teknologirådet aflægger årligt en beretning til Folketinget og offentligheden om rådets aktiviteter.

Bestyrelsen har ansat en sekretariatsleder til at forestå et sekretariat, som varetager sekretariatsopgaver for rådet.

Rådets rammebevilling fastsættes på de årlige finanslove. For 2011 er fastsat en bevilling på 10,5 mio. kr. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fører tilsyn med Teknologirådet.

3. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at Teknologirådet nedlægges gennem ophævelse af lov om Teknologirådet.

Teknologirådet har som selvejende institution indgået en række sædvanlige forpligtelser, bl.a. i form af ansættelse af medarbejdere til sekretariatsfunktioner samt andre gensidigt forpligtende aftaler. Med henblik på at sikre en hensigtsmæssig afvikling af Teknologirådets aktiviteter og forpligtelser foreslås, at Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser overtager alle rådets aktiver og passiver og indtræder i alle rådets rettigheder og forpligtelser. Alle juridisk forpligtende aftaler vil blive respekteret i forbindelse med afviklingen..

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget har ikke i sig selv nogen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten. Med aftalen af 15. november 2011 bortfalder den årlige rammebevilling til Teknologirådet. Det medfører en årlig besparelse på ca. 10 mio. kr., når bortses fra 2012, hvor aktiviteterne i rådet skal afvikles i overensstemmelse med de juridisk forpligtende aftaler, som rådet deltager i. Til dækning af omkostninger ved afviklingen er for 2012 afsat ca. 4,5 mio. kr. Med lovforslagets vedtagelse overgår bevillingen til Styrelsen for Forskning og Innovation til brug for fortsat afvikling af rådets aktiviteter. For 2012 forventes således en besparelse på ca. 6 mio.kr.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Ud over høring via Høringsportalen på borger.dk sendes forslaget i høring til Teknologirådet, til de institutioner mv., som efter gældende lov har indstillingsret til Teknologirådets organer samt til øvrige interessenter. Det drejer sig om følgende:

Teknologirådet, Danmarks Vækstråd (tidl. Erhvervsudviklingsrådet), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Danske Regioner (tidl. Amtsrådsforeningen), Det Frie Forskningsråd (tidl. de statslige forskningsråd), Det Strategiske Forskningsråd (tidl. de statslige forskningsråd), Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Kommunernes Landsforening, Landsorganisationen i Danmark, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikernes Centralorganisation, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Handicaporganisationer (tidl. De Samvirkende Invalideorganisationer), Danmarks Naturfredningsforening, Finansrådet, Forbrugerrådet, Frederiksberg Kommune, Friluftsrådet, GTS – Godkendt Teknologisk Service (tidl. Det godkendte Teknologiske Servicesystem), Højskoleforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Københavns kommune, Landbrug og Fødevarer (tidl. Landbrugsrådet), Mellemfolkeligt Samvirke, Det Ethiske Råd, Det Økologiske Råd, Copenhagen Business School, Danmarks Tekniske Universitet, IT-Universitetet i København, Københavns Universitet, Roskilde Universitetscenter, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Anvendt KommunalForskning, Center for

Regional- og Turismeforskning, Danmarks Designskole, Danmarks Meteorologiske Institut, Dansk Arkitektur Center, Dansk Institut for Internationale Studier, Dansk Sundhedsinstitut, De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, Det Kongelige Danske Kunstakademi, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Forsvarets Forskningstjeneste, IT-Vest, Kennedy Centret, Nationalmuseet, Rigsarkivet, SFI-Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Statens Serum Institut, Statsbiblioteket, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CO-Industri, Danmarks Apotekerforening, Danmarks ErhvervsforskningsAkademi, Danmarks Jurist og Økonomforbund, Dansk Erhverv, Dansk Magisterforening, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Branchen, Lægeforeningen, Lægemiddelindustriforeningen, Ph.d.-nettet, Danske Universiteter, Sektorforskningens Direktørkollegium, Carsbergfondet, Danmarks Forskningspolitiske Råd, Danmarks Grundforskningsfond, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, De Økonomiske Råd, Højteknologifonden, Lundbeckfonden, Novo Nordisk Fonden, Rockwool Fonden, Rådet for Teknologi og Innovation, Veluxfonden.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser og kommuner	For 2012: mindreudgift på ca. 6 mio. kr. For de følgende år: mindreudgift på ca. 10 mio. kr.	Ingen
Administrative konsekvenser regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

(Lov om Teknologirådet)

Lov om Teknologirådet foreslås ophævet. Hermed gennemføres den politiske aftale om bortfald af bevillingerne til Teknologirådet. Der er en årlig bevilling til rådet på ca. 10 mio. kr. Det vurderes, at nedlæggelse af rådet vil give et merprovenu i 2012 på 6 mio. kr.

Til § 2

(Lov om Det Ethiske Råd)

Det fremgår af lov om Det Ethiske Råd, at rådet samarbejder med bl.a. Teknologirådet. Da Teknologirådet foreslås nedlagt, skal omtalen af Teknologirådet udgå af lov om Det Ethiske Råd.

Til § 3

(Ikrafttræden)

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Hermed bliver Teknologirådet nedlagt. Samtidig foreslås det i *stk. 2*, at Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser overtager alle rådets aktiver og passiver og indtræder i alle rådets rettigheder og forpligtelser med henblik på at sikre afviklingen af Teknologirådets aktiviteter.

Med det sigte så vidt muligt at færdiggøre Teknologirådets aktiviteter i overensstemmelse med rådets hidtidige formål er det tanken, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser udpeger et forretningsudvalg el.lign. med indsigt i rådets aktiviteter til at bistå med afviklingen af rådets aktiviteter. Afviklingen kan tage form bl.a. som en hel eller delvis færdiggørelse af igangværende opgaver, som en hel eller delvis overdragelse af igangværende opgaver til færdiggørelse i andet regi, ved en økonomisk opgørelse af rettigheder og forpligtelser eller en kombination heraf. For at kunne udnytte erfaringerne i Teknologirådets hidtidige sekretariat vil ressourcerne i sekretariatet i videst mulige omfang blive søgt inddraget i processen.

Afviklingen af Teknologirådets rettigheder og forpligtelser forventes tilendebragt i løbet af 2012.

§ 4

(Territorial gyldighed)

Lov om Teknologirådet indeholder ikke bestemmelser om lovens territoriale gyldighed. Det må dog lægges til grund, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, da loven alene regulerer en konkret institution i Danmark. Det foreslås derfor, at lovforslaget ikke gælder for Færøerne og Grønland. Dog er der hjemmel til at kunne sætte den i § 2 foreslåede ændring af lov om Det Etske Råd i kraft for Færøerne, da denne lov kan sættes i kraft for Færøerne.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lov om Teknologirådet (lov nr. 375 af 14. juni 1995 som ændret ved lov nr. 338 af 30. maj 2000, lov nr. 396 af 6. juni 2002 og lov nr. 440 af 9. juni 2004).

Lovforslaget

§ 1

Lov nr. 375 af 14. juni 1995 om Teknologirådet ophæves.

§ 1. Teknologirådet er en selvejende institution, hvis formål er

- 1) at følge den teknologiske udvikling,
- 2) at gennemføre udredninger og helhedsvurderinger af teknologiens muligheder og konsekvenser for samfundet og den enkelte borger,
- 3) at foranstalte selvstændig teknologivurdering og
- 4) at formidle resultatet af sit arbejde til Folketinget og til samfundets øvrige politiske beslutningstagere samt til den danske befolkning med henblik på at

støtte og fremme en folkelig teknologidebat.

Stk.2. Rådet vælger selv sine vurderingsmetoder, idet der lægges vægt på metoder, som inddrager individuelle repræsentanter for befolkningen direkte i vurderingerne.

Stk.3. Rådet følger den teknologiske udvikling nationalt såvel som internationalt og foretager formidling af oplysninger om andre landes aktiviteter om teknologivurdering og teknologivurderingsmetoder.

§ 2. Teknologirådet består af en bestyrelse og et repræsentantskab. Til rådet knyttes et sekretariat.

§ 3. Bestyrelsen for Teknologirådet består af en formand og 10 medlemmer, der beskikkes af forskningsministeren. Forskningsministeren udpeger formanden og 3 medlemmer. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Folkeoplysnings Samråd. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Erhvervsudviklingsrådet. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen i fællesskab. 1 medlem beskikkes efter indstilling fra de statslige forskningsråd i fællesskab.

Stk.2. Medlemmer af Folketinget kan ikke være medlem af rådets bestyrelse.

Stk.3. Formanden og bestyrelsens medlemmer beskikkes for en periode af 3 år. Genbeskikkelse kan finde sted én gang.

Stk.4. Bestyrelsen vælger en næstformand af sin midte.

§ 4. Bestyrelsen fastlægger selv Teknologirådets arbejdsopgaver. Rådet er rådgivende både for Folketinget og for regeringen, som kan foreslå rådet at tage konkrete emner op til vurdering og debat.

Stk.2. Teknologirådet samarbejder med andre råd og nævn og drøfter løbende afgrænsning og opgavefordeling med disse.

Stk.3. Rådets bestyrelse fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 5. Forskningsministeriet nedsætter i tilknytning til bestyrelsen et repræsentantskab på højst 50 medlemmer.

Stk.2. Repræsentantskabet sammensættes sådan:

- 1) 1 medlem udpeges af hvert af de statslige forskningsråd,
- 2) 1 medlem udpeges af Erhvervsudviklingsrådet,
- 3) 2 medlemmer udpeges af Dansk Folkeoplysnings Samråd,
- 4) 1 medlem udpeges af Forbrugerrådet,
- 5) 1 medlem udpeges af ministeren for ligestilling,
- 6) 1 medlem udpeges af Danmarks Naturfredningsforening,
- 7) 1 medlem udpeges af Friluftsrådet,
- 8) 1 medlem udpeges af Mellempfolkeligt Samvirke,
- 9) 1 medlem udpeges af Højskoleforeningen,
- 10) 5 medlemmer udpeges af Landsorganisationen i Danmark,
- 11) 5 medlemmer udpeges af Dansk Arbejdsgiverforening,
- 12) 2 medlemmer udpeges af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,
- 13) 1 medlem udpeges af Akademikernes Centralorganisation,
- 14) 1 medlem udpeges af Dansk Industri,
- 15) 1 medlem udpeges af Landbrugsrådet,
- 16) 1 medlem udpeges af Akademiet for de Tekniske Videnskaber,
- 17) 1 medlem udpeges af Det godkendte Teknologiske Servicesystem,
- 18) 1 medlem udpeges af Kræftens Bekæmpelse,
- 19) 1 medlem udpeges af De samvirkende Invalideorganisationer,
- 20) 1 medlem udpeges af Økologisk Råd,
- 21) 1 medlem udpeges af Dansk Ungdoms Fællesråd,
- 22) 1 medlem udpeges af Københavns Kommune,
- 23) 1 medlem udpeges af Frederiksberg Kommune,
- 24) 1 medlem udpeges af Amtsrådsforeningen i Danmark,
- 25) 1 medlem udpeges af Kommunernes Landsforening,
- 26) 1 medlem udpeges af Finansrådet.

Stk.3. Ud over de i stk. 2 nævnte medlemmer udpeger Forskningsministeriet højst 9 medlemmer, som er kyndige i den moderne teknologi og dens muligheder, og som er brugere af den moderne teknologi, samt eventuelt andre personer med interesse for området.

Stk.4. Forskningsministeriets udpegning efter stk. 3 sker efter drøftelse med bestyrelsen for at sikre, at alle væsentlige interesser bliver repræsenteret.

§ 6. Repræsentantskabets medlemmer beskikkes for 3 år med mulighed for genbeskikkelse.

Stk.2. Teknologirådets bestyrelse fastsætter repræsentantskabets forretningsorden.

Stk.3. Repræsentantskabet indkaldes til to årlige møder. Bestyrelsen kan deltage i møderne, som ledes af bestyrelsens formand, der også er formand for repræsentantskabet.

Stk.4. Forskningsministeren og medlemmerne af et af Folketinget nedsat udvalg kan deltage i repræsentantskabets møder.

Stk.5. Repræsentantskabets opgave er at tjene som forum for en åben debat om aktuelle emner med relation til teknologivurdering, herunder fremsætte ideer og forslag til nye initiativer samt drøfte rådets gennemførte initiativer.

§ 7. Rådets formand ansætter en sekretariatsleder til at forestå et sekretariat, som skal varetage sekretariatsopgaverne for bestyrelsen og for repræsentantskabet.

§ 8. Teknologirådet aflægger én gang om året en beretning til Folketinget og offentligheden om rådets aktiviteter.

§ 9. Rådets rammebevilling fastsættes på de årlige finanslove.

Stk.2. Bestyrelsen forestår prioriteringen af rådets opgaver og bevillingens administration.

Stk.3. Rådet følger statens almindelige regler for regnskabsaflæggelse og revision.

§ 10. Ved udpegning af medlemmer til bestyrelsen for Teknologirådet og repræsentantskabet finder lov nr. 157 af 24. april 1985 om ligestilling mellem mænd og kvinder ved udpegning af medlemmer til offentlige udvalg, kommissioner og lignende anvendelse.

§ 11. Forskningsministeren fører tilsyn med rådet, herunder med rådets administration og anbringelse af midler. Regnskabet skal revideres af Rigsrevisionen.

Stk.2. Det reviderede årsregnskab indsendes efter godkendelse af bestyrelsen til forskningsministeren.

Stk.3. Forskningsministeren og Rigsrevisionen kan til enhver tid afkræve bestyrelsen enhver oplysning, som ministeren og Rigsrevisionen anser for fornøden. Forskningsministeren og Rigsrevisionen skal til enhver tid have adgang til at gøre sig bekendt med rådets bøger, regnskaber og virksomhed i øvrigt.

Stk.4. Rigsrevisionen kan til enhver tid foretage revision og regnskabs gennemgang på det sted, hvor regnskaberne føres, eller hvor det nødvendige

materiale i øvrigt findes.

§ 12. Hvis Teknologirådet nedlægges, overtager statskassen rådets rettigheder og forpligtelser.

§ 13. Loven træder i kraft den 1. august 1995.

Stk. 2. Lov om teknologinævn, jf. lovbekendtgørelse nr. 925 af 30. december 1989, ophæves.

§ 2

Lov om Det Ethiske Råd (lov nr. 440 af 9. juni 2004).

§ 9. Det Ethiske Råd virker i et samarbejde med Den Centrale Videnskabsetiske Komité, Det Dyreetiske Råd, Teknologirådet og relevante myndigheder m.v.

I lov nr. 440 af 9. juni 2004 om Det Ethiske Råd, som ændret ved § 16 i lov nr. 545 af 24. juni 2005 og § 45 i lov nr. 593 af 14. juni 2011, foretages følgende ændring:

1. I § 9, *stk. 1*, udgår », Teknologirådet«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Med lovens ikrafttrædelse overtager Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser alle rådets aktiver og passiver og indtræder i alle rådets rettigheder og forpligtelser. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser afbeskikker Teknologirådets hidtidige bestyrelse og repræsentantskab og forestår afviklingen af rådets aktiviteter.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. § 2 kan dog ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.